

הדף היומי בבלי: מסכת בבא בתרא דף ק"ו
הדף היומי בהלכה: סימן ר"ז מתחילת הסימן עד סעיף ב'
המוסר היומי: שם עולם פרק י"א עד 'ואין לנו שום עצה'

לוח
לימוד
יומי

השוכח לספור יום אחד - האם ברכותיו לבטלה למפרע? ומה דינו של היודע מראש כי ידלג יום אחד?

ראויים להצטרף למצוה השלמה, ואין ברכתם לבטלה.

ואף היודע מראש כי באחד הימים לא יוכל לספור ספירת העומר, כגון שאמור לעבור ניתוח ממושך בתחילת הלילה, שלאחריו יורדם עד תחילת הלילה שלאחריו, הורו פוסקי זמננו - הגר"ש אויערבך, האור-לציון, הגרי"ש אלישיב והגר"ש וואזנר - שעליו לספור בברכה עד ליום בו לא יוכל לספור; והגר"נ קרליץ הסתפק בדבר ולא הכריע בו.

[מתוך משנה-ברורה סימן תפט, ס"ק לו,
וביאורים ומוספים 'דרשו', 73]

השוכח לספור ספירת העומר באחד הימים, סופר בשאר הימים ללא ברכה, משום שאנו חוששים לשיטת הראשונים שכל ימי הספירה מצוה אחת הן, ולא מצוה נפרדת לכל יום, וכיון שחיסר יום אחד, שוב אינו יכול לברך על המצוה. והברכות שברך עד אותו יום - לדעת החיד"א הן נחשבות כברכות לבטלה למפרע, לפי השיטה הנ"ל, ולדעת הגר"ש קלוגר אינן נחשבות כברכות לבטלה אף לשיטה זו; וביאר הגר"פ שיינברג, שהרי אף לשיטה זו תיקנו ברכה לכל יום הגם שאינו אלא חלק מהמצוה, והסיבה לכך - משום שהוא ראוי להצטרף למצוה השלמה, וגם כאשר שכח יום אחד, מכל-מקום היו הימים הקודמים

הנכנס למחסן של בשמים – האם צריך לברך ברכת הריח?

חדר שהניחו בו בשמים במטרה שיריחו את ריחם ויהנו הימנו - צריך כל הנכנס לחדר לברך עליהם. ואם הבשמים הם מכמה מינים, וברכותיהם שונות, יש לברך על ריח זה הנודף מכולם יחד - "בורא מיני בשמים". ואם הבשמים לא הונחו בחדר לצורך הרחה, אלא למטרה אחרת, וכגון שמונחים במחסן עד להעברתם לחנות, וכיוצא בזה - אין לברך עליהם. ואם נוטלם בידו על מנת להריחם - מברך עליהם, כיון שבעצם נטילתם להרחה מייעד אותם לכך; ויש אומרים שאם מיד לאחר ההרחה מניחים במקומם והם שבים לקדמותם, אין זה נחשב שייעדם להרחה, ורק אם ייעדם להרחה לחלוטין, מברך עליהם. [שו"ע א, משנ"ב א רג, ושעה"צ א-ב; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

האם צריך לברך על ריח טוב שבהנות בשמים?

חנות לממכר בשמים, אשר עצים ועשבים של בשמים, ומיני בשמים אחרים, מונחים בה בגלוי וריחם נודף - הנכנס לחנות מברך את ברכת הריח. ואף שהבשמים מונחים שם למטרת מסחר, הרי הם מונחים שם גם כדי שיריחו אותם, שכן בעל החנות חפץ שהנכנסים יריחו את ריח הבשמים וירצו לקנותם. ואף בעל החנות עצמו מברך על הריח; אך יש אומרים שאינו מברך, כיון שביחס אליו אין הבשמים מונחים שם כדי שיריחו אותם, ולכתחילה ראוי לחשוש לדעה זו, ויטול את הבשמים בידו ויברך עליהם. וכאשר יוצא מהחנות על דעת לשוב ולהכנס לאלתר - אינו צריך לשוב ולברך. [שו"ע א, משנ"ב א, ד רז, ושעה"צ ז]

האם צריך לברך על ריח טוב שב'חנות טבע'?

'בית מרקחת' או 'חנות טבע' שנמכרות בהם תרופות המיוצרות מצמחים שריחם הטוב נודף - יש אומרים שדינם כדין חנות בשמים הנ"ל. אולם למעשה אין לברך על הריח, משום שבמקומות אלו אין כוונה שהנכנסים יריחו את הריח (- ראה לעיל), שהרי הנכנסים נזקקים לתרופות בלאו הכי, ואם כן הן אינן מיועדות להרחה. ואף כאשר ישנה מטרה בנדיפת הריח להסב תשומת לב לקיומו של בית המרקחת במקום - אין לברך, משום שבדרך כלל התרופות מונחות בצנצנות סגורות, ובאופן זה אין מברכים על ריח; ומצטרפת לכך הדעה שגם בחנות בשמים אין מברכים על הריח ללא כוונה מיוחדת להריח. [ביה"ל ד"ה הנכנס]

אתמול למדנו

- לחם חם שריחו נודף - נחלקו הפוסקים אם מברכים עליו "הנותן ריח טוב בפת"; ומספק אין לברך, אך לכתחילה אין להריחו במטרה להנות מהריח, כדי שלא להכנס לספק חיוב ברכה.
- בשמים שמעשנים אותם על גבי גחלים - ומכונה דבר זה בפי חכמינו ז"ל 'מוגמר' - מברכים עליהם כפי הברכה הראויה לבשמים - 'עצי בשמים', 'עשבי בשמים', או 'מיני בשמים'.
- אתרוג שייעד למצות 'ארבעה מינים', נחלקו הפוסקים אם מברכים על ריחו. ומספק אין לברך על האתרוג במשך כל ימי החג, ויש להמנע מהרחתו במכוון, כדי שלא להכנס לספק חיוב ברכה.

מחר נלמד

- מדוע אין מברכים ברכת הריח על 'מטהר אָויר'?
- מדוע אין מברכים ברכת הריח על 'שמפו'?
- כיצד ינהג מי שגילה במוצאי שבת כי כלי הבשמים ריק?